

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 7. avgusta 2018*

„Predhodno odločanje – Avtorska pravica in sorodne pravice – Direktiva 2001/29/ES – Informacijska družba – Usklajevanje določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic – Člen 3(1) – Priobčitev javnosti – Pojem – Spletna objava fotografije, ki je bila predhodno brez omejevalnih ukrepov in z dovoljenjem imetnika avtorske pravice objavljena na neki spletni strani, na drugi spletni strani brez dovoljenja navedenega imetnika – Nova javnost“

V zadevi C-161/17,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 23. februarja 2017, ki je prispela na Sodišče 31. marca 2017, v postopku

Land Nordrhein-Westfalen

proti

Dirku Renckhoffu,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi M. Ilešič (poročevalec), predsednik senata, A. Rosas, sodnik, C. Toader, A. Prechal, sodnici, in E. Jarašiūnas, sodnik,

generalni pravobranilec: M. Campos Sánchez-Bordona,

sodna tajnica: R. Šereš, administratorica,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Land Nordrhein-Westfalen M. Rümenapp, Rechtsanwalt,
- za Dirka Renckhoffa S. Rengshausen, Rechtsanwalt,
- za francosko vlado D. Segoin, agent,
- za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj s F. De Luco, avvocato dello Stato,
- za Evropsko komisijo J. Samnadda in T. Scharf, agenta,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 7. februarja 2018,

* Jezik postopka: nemščina.

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 25. aprila 2018

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 3(1) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Land Nordrhein-Westfalen (zvezna dežela Severno Porenje - Vestfalija, Nemčija) in fotografom D. Renckhoffom glede tega, da je učenka šole, ki spada pod pristojnost navedene dežele, za ilustracijo šolskega referata, ki ga je ta šola objavila na neki spletni strani, brez dovoljenja uporabila fotografijo, ki jo je posnel D. Renckhoff in je bila prosto dostopna na drugi spletni strani.

Pravni okvir

- 3 V uvodnih izjavah 3, 4, 9, 10, 23 in 31 Direktive 2001/29 je navedeno:

„(3) Predlagano usklajevanje bo pomagalo uresničevati štiri svoboščine notranjega trga in je povezano s spoštovanjem temeljnih pravnih načel, zlasti lastnine, vključno z intelektualno lastnino, ter s svobodo izražanja in javnim interesom.

(4) Usklajena pravna ureditev avtorske in sorodnih pravic bo zaradi večje pravne varnosti in hkrati z zagotavljanjem visoke stopnje varstva intelektualne lastnine omogočala naložbe v ustvarjalnost in inovacije vključno z omrežno infrastrukturo, kar bo posledično vodilo k rasti in povečani konkurenčnosti evropske industrije tako na področju ponudbe vsebine in informacijske tehnologije kot bolj splošno v celi vrsti industrijskih in kulturnih sektorjev. To bo zagotavljalo zaposlovanje in spodbujalo ustvarjanje novih delovnih mest.

[...]

(9) Vsakršno usklajevanje avtorske in sorodnih pravic mora temeljiti na visoki stopnji varstva, kajti takšne pravice so za intelektualno ustvarjanje bistvenega pomena. Njihovo varstvo pomaga zagotoviti ohranjanje in razvoj ustvarjalnosti v interesu avtorjev, izvajalcev, producentov, potrošnikov, kulture, industrije in javnosti nasploh. Intelektualna lastnina se torej prizna kot sestavni del lastnine.

(10) Če naj avtorji ali izvajalci nadaljujejo z ustvarjalnim in umetniškim delom, morajo za uporabo svojega dela prejeti primerno nagrado, prav tako pa tudi producenti, da lahko to delo financirajo. V proizvodnjo proizvodov, kot so fonogrami, filmi ali multimedijски izdelki, ter opravljanje storitev, kot so storitve ‚na zahtevo‘, je treba precej investirati. Zadostno pravno varstvo pravic intelektualne lastnine je nujno, če se želi zagotoviti takšno nagrajevanje in zagotoviti možnost za zadovoljive donose na te investicije.

[...]

(23) S to direktivo naj se nadalje uskladi avtorjeva pravica do priobčitve javnosti. To pravico je treba razumeti v širokem pomenu, ki zajema vsakršno priobčitev javnosti, ki ni prisotna na kraju izvora priobčitve. Ta pravica naj zajema vsako tovrstno oddajanje ali retransmisijo dela v javnost po žici ali na brezžični način, vključno z radiodifuznim oddajanjem. Ta pravica naj ne zajema nobenih drugih dejanj.

[...]

(31) Zagotoviti je treba pravično ravnotežje pravic in interesov med različnimi kategorijami imetnikov pravic, pa tudi med različnimi kategorijami imetnikov pravic in uporabnikov varovanih predmetov. [...]"

- 4 Člen 3 Direktive 2001/29, naslovljen „Pravica priobčitve del javnosti in pravica do dajanja na voljo javnosti predmetov sorodnih pravic“, v odstavkih 1 in 3 določa:

„1. Države članice predvidijo za avtorje izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo vsakršno obliko priobčenja njihovih del javnosti, po žici ali na brezžični način, vključno z dajanjem svojih del na voljo javnosti tako, da imajo člani javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami.

[...]

3. Pravice iz odstavka 1 in 2 se ne izčrpajo z nobenim dejanjem priobčitve javnosti oziroma dajanja na voljo javnosti, kot ju določa ta člen.“

- 5 Člen 5 Direktive 2001/29, naslovljen „Izjeme in omejitve“, v odstavku (3)(a) določa:

„Države članice lahko predvidijo izjeme in omejitve pravic iz členov 2 in 3 v naslednjih primerih:

- (a) uporaba izključno v namen ilustracije pri pouku ali znanstvenem raziskovanju, kadar se navede vir vključno z avtorjevim imenom, razen če se to izkaže za nemogoče, in v obsegu, ki ga opravičuje nekomercialni namen, ki naj se doseže“.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 6 D. Renckhoff, tožeča stranka, ki je sprožila postopek pri Landgericht Hamburg (deželno sodišče v Hamburgu, Nemčija), je fotograf. Stadt Waltrop (mesto Waltrop, Nemčija), ki je prvotno bilo tožena stranka na prvi stopnji, vendar v sporu o glavni stvari ni več stranka, je odgovorno za Gesamtschule Waltrop (srednja šola Waltrop, v nadaljevanju: šola). Zvezna dežela Severno Porenje - Vestfalija (Nemčija), ki je tudi tožena stranka na prvi stopnji, je odgovorna za nadzor šole in je delodajalka tam zaposlenih učiteljev.
- 7 Na spletni strani šole je bil od 25. marca 2009 dostopen referat, ki ga je učenka šole pripravila na jezikovni delavnici, ki jo je ponujala ta šola, pri čemer je ta za ilustracijo vseboval fotografijo, ki jo je posnel D. Renckhoff (v nadaljevanju: fotografija) in ki jo je ta učenka prenesla s spletne strani o potovanjih (v nadaljevanju: spletna stran o potovanjih). Fotografija je bila na zadnjenavedeni strani dostopna brez omejevalnih ukrepov za preprečitev njenega prenosa. Pod fotografijo je učenka kot referenco navedla to spletno stran.
- 8 D. Renckhoff navaja, da je pravico do uporabe dal le upravljavcem spletne strani o potovanjih, in trdi, da spletna objava fotografije na spletni strani šole krši njegove avtorske pravice. Pristojnemu sodišču na prvi stopnji je predlagal, naj se zvezni deželi Severno Porenje - Vestfalija prepove, da fotografijo reproducira/pusti reproducirati in/ali da na voljo javnosti/dovoli dajati na voljo javnosti, in podredno,

da učencem omogoči, da fotografijo reproducirajo zaradi objave na internetu, sicer ji bo naložena denarna kazen. Prav tako je zahteval, naj mu navedena zvezna dežela plača odškodnino v znesku 400 EUR.

- 9 Ker je bilo tožbi D. Renckhoffa delno ugodeno, je bilo zvezni deželi Severno Porenje - Vestfalija naloženo, naj s spletne strani šole umakne fotografijo ter plača 300 EUR in pripadajoče obresti.
- 10 Zoper to sodbo sta se obe stranki pritožili pri Oberlandesgericht Hamburg (višje deželno sodišče v Hamburgu, Nemčija), ki je med drugim štelo, da je bila fotografija varovana z avtorsko pravico in da sta bili z njeno spletno objavo na spletni strani šole kršeni pravica reproduciranja in dajanja na voljo javnosti, katerih imetnik je D. Renckhoff. To sodišče je menilo, da okoliščina, da je bila fotografija že pred spornim ravnanjem brez omejitev vsem dostopna na internetu, ni upoštevana, ker je z reproduciranjem fotografije na strežniku in dajanjem na voljo javnosti na spletni strani šole, ki je sledilo, prišlo do „ločitve“ od prvotne objave na spletni strani o potovanjih.
- 11 Predložitveno sodišče, pri katerem je bila vložena revizija, šteje, da je odločitev o tej reviziji odvisna od razlage člena 3(1) Direktive 2001/29. To sodišče zlasti dvomi o tem, ali je izpolnjena zahteva, določena v sodni praksi, da je do priobčitev zadevni javnosti prišlo pred „novo“ javnostjo.
- 12 V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali objava dela, ki je z dovoljenjem imetnika avtorske pravice na neki drugi spletni strani prosto dostopno vsem uporabnikom interneta, na lastni javno dostopni spletni strani pomeni dajanje na voljo javnosti v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29, če se delo najprej kopira na strežnik in se nato naloži na lastno spletno stran?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 13 Predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba pojem „priobčitev javnosti“ v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29 razlagati tako, da zajema spletno objavo fotografije, ki je bila predhodno brez omejevalnih ukrepov in z dovoljenjem imetnika avtorske pravice objavljena na neki spletni strani, na drugi spletni strani.
- 14 Uvodoma je treba opozoriti, da se lahko fotografija zavaruje z avtorsko pravico, če je avtorjeva intelektualna stvaritev, ki odraža njegovo osebnost in njegove svobodne in ustvarjalne izbire pri njeni izdelavi, kar mora od primera do primera preveriti nacionalno sodišče (glej v tem smislu sodbo z dne 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, točka 94).
- 15 V zvezi z vprašanjem, ali spletna objava fotografije, ki je bila predhodno brez omejevalnih ukrepov in z dovoljenjem imetnika avtorske pravice objavljena na neki spletni strani, na drugi spletni strani pomeni „priobčitev javnosti“ v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29, je treba opozoriti, da ta določba predpisuje, da države članice avtorjem podelijo izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo priobčitev svojih del javnosti.
- 16 Iz tega sledi, da je treba vsakič, razen v primerih izjem in omejitev, ki so izčrpno določene v členu 5 Direktive 2001/29, ko tretja oseba uporabi delo brez predhodnega soglasja, šteti, da gre za kršitev pravic avtorja tega dela (sodba z dne 16. novembra 2016, Soulier in Doke, C-301/15, EU:C:2016:878, točka 34 in navedena sodna praksa).

- 17 Ker v členu 3(1) Direktive 2001/29 pojem „priobčitev javnosti“ ni pojasnjen, je treba ugotoviti pomen in obseg tega pojma glede na cilje, ki jih ta direktiva uresničuje, in besedilo, v katero je razlagana določba umeščena (sodba z dne 14. junija 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, točka 21 in navedena sodna praksa).
- 18 V zvezi s tem je treba spomniti, da je glavni cilj Direktive 2001/29 v skladu z njenimi uvodnimi izjavami 4, 9 in 10 vzpostavitev visoke stopnje varstva avtorjev, kar naj bi jim omogočilo, da prejmejo ustrezno plačilo za uporabo svojih del, še posebej pri priobčitvi javnosti. Iz tega izhaja, da je treba pojem „priobčitev javnosti“ razumeti široko, kot je izrecno navedeno v uvodni izjavi 23 te direktive (sodba z dne 14. junija 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, točka 22 in navedena sodna praksa).
- 19 Kot je Sodišče večkrat razsodilo, iz člena 3(1) Direktive 2001/29 izhaja, da pojem „priobčitev javnosti“ združuje dva kumulativna elementa, in sicer „priobčitev“ dela in priobčitev tega dela „javnosti“ (sodbi z dne 16. marca 2017, AKM, C-138/16, EU:C:2017:218, točka 22, in z dne 14. junija 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, točka 24 in navedena sodna praksa).
- 20 V zvezi s prvim od navedenih elementov, in sicer obstojem „dejanja priobčitve“, je iz člena 3(1) Direktive 2001/29 razvidno, je za tako ravnanje dovolj že, da je delo javnosti dano na voljo tako, da imajo lahko osebe, ki jo sestavljajo, do njega dostop, pri čemer ni odločilno, ali so uporabile to možnost (sodbi z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C-466/12, EU:C:2014:76, točka 19, in z dne 14. junija 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, točka 31 in navedena sodna praksa).
- 21 V obravnavani zadevi je treba spletno objavo fotografije, ki je bila predhodno objavljena na drugi spletni strani, po kopiranju na zasebni strežnik opredeliti kot „dajanje na voljo“ in zato kot „priobčitev“ v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29. Taka spletna objava namreč obiskovalcem spletne strani, na kateri se ta spletna objava izvede, omogoči dostop do te fotografije na tej spletni strani.
- 22 V zvezi z drugim od zgoraj navedenih elementov, da je varovano delo dejansko priobčeno „javnosti“, je iz sodne prakse Sodišča razvidno, da pojem „javnost“ opredeljuje nedoločeno število potencialnih naslovnikov, pri tem pa mora biti število oseb dovolj veliko (sodbi z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C-466/12, EU:C:2014:76, točka 21, in z dne 14. junija 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, točka 27 in navedena sodna praksa).
- 23 V obravnavanem primeru je očitno, da je priobčitev, kot je ta iz točke 21 te sodbe, namenjena vsem potencialnim uporabnikom spletne strani, na kateri se ta spletna objava izvede, torej nedoločenemu in dovolj velikemu številu potencialnih naslovnikov, in jo je treba zato v teh okoliščinah šteti za priobčitev „javnosti“ v smislu zgoraj navedene sodne prakse.
- 24 Vendar je, kot prav tako izhaja iz ustaljene sodne prakse, za „priobčitev javnosti“ potrebno tudi, da se delo priobči z uporabo posebne tehnične metode, ki se razlikuje od tistih, ki so bile uporabljene dotlej, ali če ne gre za tako metodo, da se priobči „novi javnosti“, torej javnosti, ki je imetnik avtorske pravice ni upošteval, ko je dovolil prvotno priobčitev dela javnosti (sodbe z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C-466/12, EU:C:2014:76, točka 24; z dne 8. septembra 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, točka 37, in z dne 14. junija 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, točka 28).
- 25 V obravnavani zadevi ni sporno, da sta bili prvotna priobčitev dela na spletni strani in njegova kasnejša priobčitev na drugi spletni strani izvedeni z uporabo iste tehnične metode.
- 26 Vendar se stranki v postopku v glavni stvari in zainteresirani subjekti iz člena 23 Statuta Sodišča Evropske unije, ki so predložili pisna stališča, ne strinjajo glede vprašanja, ali je bila fotografija priobčena „novi javnosti“.

- 27 Zvezna dežela Severno Porenje - Vestfalija in italijanska vlada namreč ob sklicevanju zlasti na sodbo z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi (C-466/12, EU:C:2014:76), trdita, da ni treba razlikovati med priobčitvijo dela z njegovo spletno objavo na spletni strani in priobčitvijo takega dela z namestitvijo hiperpovezave na spletno stran, ki napotuje na drugo spletno stran, na kateri je bilo to delo prvotno priobčeno brez omejevalnih ukrepov in z dovoljenjem imetnika avtorske pravice. Zato naj v okoliščinah, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, delo ne bi bilo priobčeno novi javnosti.
- 28 D. Renckhoff in francoska vlada na obravnavi ter Komisija v pisnem stališču pa so v bistvu trdili, da sodne prakse, navedene v prejšnji točki te sodbe, v okoliščinah, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, ni mogoče uporabiti. Zlasti naj bi bilo treba priobčitev dela z novo spletno objavo na spletni strani, ki se razlikuje od strani, na kateri je bilo to delo že priobčeno z dovoljenjem imetnika avtorske pravice, in ne prek hiperpovezave, opredeliti kot „novo priobčitev javnosti“, zlasti glede na to, da po tem novem dajanju na voljo navedeni imetnik ne more več izvajati svojega nadzora nad prvotno priobčitvijo navedenega dela.
- 29 V zvezi s tem je treba na prvem mestu opozoriti, da iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da razen v primerih izjem in omejitev, ki so določene v členu 5 Direktive 2001/29, vsak akt reprodukcije ali priobčitve javnosti dela, ki ga stori tretja oseba, zahteva predhodno soglasje njegovega avtorja in da imajo avtorji v skladu s členom 3(1) Direktive 2001/29 preventivno pravico, ki jim omogoča, da posežejo med morebitne uporabnike svojih del in priobčitev javnosti, ki bi jo lahko nameravali izvesti ti uporabniki, zato da bi to priobčitev preprečili (glej v tem smislu sodbe z dne 31. maja 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, točka 30; z dne 16. novembra 2016, Soulier in Doke, C-301/15, EU:C:2016:878, točka 33, in z dne 14. junija 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, točka 20 in navedena sodna praksa).
- 30 Polni učinek take preventivne pravice pa bi bil okrnjen, če bi bilo treba šteti, da spletna objava dela, ki je bilo predhodno z dovoljenjem imetnika avtorske pravice objavljeno na neki spletni strani, na drugi spletni strani ne pomeni priobčitve novi javnosti. Taka spletna objava na drugi spletni strani, kot je tista, na kateri je bila opravljena prvotna priobčitev, bi namreč lahko onemogočila ali vsaj znatno otežila izvajanje preventivne pravice imetnika, da zahteva, da se preneha z priobčitvijo dela, po potrebi z njegovim umikom z navedene spletne strani, na kateri je bilo to delo priobčeno z njegovim dovoljenjem, ali s preklicem dovoljenja, ki ga je predhodno dal tretji osebi.
- 31 Iz tega bi izhajalo, da bi bilo delo, tudi če bi se imetnik avtorske pravice odločil, da tega dela več ne bo priobčil na spletni strani, na kateri je bilo to prvotno priobčeno z njegovim dovoljenjem, še vedno na voljo na spletni strani, na kateri je bila izvedena nova spletna objava. Vendar je Sodišče že poudarilo, da mora imeti avtor dela pravico zahtevati, da tretja oseba preneha uveljavljati pravice izkoriščanja v digitalni obliki, ki jih ima avtor na tem delu, in ji s tem prepovedati vsakršno prihodnjo uporabo v taki obliki, ne da bi moral za to predhodno izpolniti druge formalnosti (glej po analogiji sodbo z dne 16. novembra 2016, Soulier in Doke, C-301/15, EU:C:2016:878, točka 51).
- 32 Na drugem mestu člen 3(3) Direktive 2001/29 izrecno določa, da se pravica do priobčitve javnosti iz člena 3(1) te direktive ne izčrpa z nobenim dejanjem priobčitve javnosti oziroma dajanja na voljo javnosti v smislu te določbe.
- 33 Če pa bi se štelo, da spletna objava dela, ki je bilo predhodno z dovoljenjem imetnika avtorske pravice priobčeno na neki spletni strani, na drugi spletni strani ne pomeni dajanja tega dela na voljo novi javnosti, bi to pomenilo potrditev pravila o izčrpanju pravice priobčitve.
- 34 Poleg tega, da bi bilo v nasprotju z besedilom člena 3(3) Direktive 2001/29, bi to pravilo imetniku odvzelo možnost, da za uporabo svojega dela zahteva primerno nagrado iz uvodne izjave 10 te direktive, in to čeprav je namen posebnega predmeta intelektualne lastnine – kot je opozorilo Sodišče – zlasti to, da se imetnikom zadevnih pravic zagotovi varstvo možnosti gospodarskega

izkoriščanja dajanja varovane vsebine v promet ali na razpolago z dajanjem licenc proti plačilu primerne nagrade za vsako uporabo varovane vsebine (glej v tem smislu sodbo z dne 4. oktobra 2011, *Football Association Premier League in drugi*, C-403/08 in C-429/08, EU:C:2011:631, točki 107 in 108).

- 35 Ob upoštevanju teh elementov je treba glede na sodno prakso, navedeno v točki 24 te sodbe, šteti, da je treba spletno objavo dela, ki je varovano z avtorsko pravico, na drugi spletni strani, kot je tista, na kateri je bila opravljena prvotna priobčitev z dovoljenjem imetnika avtorske pravice, v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, opredeliti kot dajanje na razpolago takega dela novi javnosti. V takih okoliščinah namreč javnost, ki jo je imetnik avtorske pravice upošteval, ko je dovolil priobčitev svojega dela na spletni strani, na kateri je bilo to prvotno objavljeno, sestavljajo samo uporabniki navedene spletne strani, ne pa uporabniki spletne strani, na kateri je kasneje prišlo do spletne objave dela brez dovoljenja navedenega imetnika, ali drugi uporabniki interneta.
- 36 To, da imetnik avtorske pravice uporabnikom interneta ni omejil možnosti uporabe fotografije – kakor v postopku v glavni stvari – ne vpliva na objektivne preudarke, navedene v točkah od 29 do 35 te sodbe. Sodišče je namreč že opozorilo, da uživanje in uveljavljanje pravice iz člena 3(1) Direktive 2001/29 ne sme biti pogojeno z nobeno formalnostjo (glej v tem smislu sodbo z dne 16. novembra 2016, *Soulier in Doke*, C-301/15, EU:C:2016:878, točka 50).
- 37 Poleg tega je Sodišče, med drugim v sodbi z dne 13. februarja 2014, *Svensson in drugi* (C-466/12, EU:C:2014:76, točki 25 in 26), in v sklepu z dne 21. oktobra 2014, *BestWater International* (C-348/13, neobjavljen, EU:C:2014:2315, točka 16), v zvezi z dajanjem na voljo varovanih del z uporabo klikljive povezave do druge spletne strani, na kateri je bila izvedena prvotna priobčitev, sicer štelo, da so bili ciljna javnost navedene prvotne priobčitve vsi potencialni obiskovalci zadevne strani, ker so ob upoštevanju, da dostop do del na tem mestu ni bil omejen z nobenim ukrepom, do njih lahko prosto dostopali vsi uporabniki interneta. Tako je presodilo, da dajanje na voljo zadevnih del z uporabo klikljive povezave, kakršno je to v zadevah, v katerih sta bili izdani ti sodbi, ne pomeni priobčitve zadevnih del novi javnosti.
- 38 Vendar te sodne prakse ni mogoče uporabiti v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari.
- 39 Namreč, prvič, ta sodna praksa je bila sprejeta v posebnem okviru hiperpovezav, ki na internetu napotujejo na varovana dela, ki so bila predhodno priobčena z dovoljenjem imetnikov pravice.
- 40 Vendar drugače kot hiperpovezave, ki v skladu s sodno prakso Sodišča s tem, da omogočajo izmenjavo informacij v tem omrežju, za katero je značilna možnost dostopa do ogromne količine informacij, med drugim prispevajo k dobremu delovanju interneta (sodba z dne 8. septembra 2016, *GS Media*, C-160/15, EU:C:2016:644, točka 45), spletna objava dela, ki je bilo predhodno z dovoljenjem imetnika avtorske pravice priobčeno na neki spletni strani, na drugi spletni strani brez dovoljenja navedenega imetnika ne prispeva v enakem obsegu k doseganju takega cilja.
- 41 Zato bi dovolitev take spletne objave, ne da bi lahko imetnik avtorske pravice uveljavljal pravice iz člena 3(1) Direktive 2001/29, kršila pravično ravnotežje iz uvodnih izjav 3 in 31 te direktive, ki ga je treba v digitalnem okolju ohraniti med interesi imetnikov avtorskih in sorodnih pravic za varstvo njihove intelektualne lastnine, zagotovljeno s členom 17(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, na eni strani ter varstvom interesov in temeljnih pravic uporabnikov varovanih predmetov, zlasti njihove svobode izražanja in obveščanja, zagotovljene s členom 11 Listine o temeljnih pravicah, in splošnega interesa na drugi strani.
- 42 V zvezi s tem zvezna dežela Severno Porenje - Vestfalija navaja, da je treba v okoliščinah, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, pri tehtanju zadevnih interesov upoštevati pravico do izobraževanja iz člena 14 Listine o temeljnih pravicah. Zlasti naj bi dejanje zadevne učenke spadalo pod uveljavljanje te pravice, ker je bila fotografija v namen ilustracije umeščena na prvo stran referata, ki ga je pripravila v okviru jezikovne delavnice. Vendar je v zvezi s tem dovolj ugotoviti, da preudarki v zvezi s pojmom

„nove javnosti“, navedeni v točki 35 te sodbe, ne temeljijo na tem, ali je ilustracija šolskega referata učenke izobraževalna, ampak na tem, da je spletna objava tega dela na spletni strani šole to delo naredila dostopno vsem obiskovalcem te spletne strani.

- 43 Uvodoma je treba opozoriti, da je zakonodajalec Unije v zvezi z iskanjem ravnotežja med pravico do izobraževanja in varstvom pravic intelektualne lastnine v členu 5(3)(a) Direktive 2001/29 državam članicam določil možnost, da predvidijo izjeme in omejitve za pravice iz členov 2 in 3 te direktive, če gre za uporabo izključno v namen ilustracije pri pouku ali znanstvenem raziskovanju, v obsegu, ki ga opravičuje nekomercialni namen, ki naj se doseže.
- 44 Drugič, kot je bilo opozorjeno v točki 29 te sodbe, so pravice, ki so avtorjem zagotovljene v skladu s členom 3(1) Direktive 2001/29, preventivne. V zvezi z dejanjem priobčitve, ki ga pomeni uporaba hiperpovezave na spletni strani, ki napotuje na delo, ki je bilo predhodno priobčeno z dovoljenjem imetnika avtorske pravice, je preventivnost pravic imetnika ohranjena, ker lahko avtor, če svojega dela ne želi več priobčiti na zadevni spletni strani, to umakne s spletne strani, na kateri je bilo prvotno priobčeno, s čimer postane vsaka hiperpovezava do tega dela nedelujoča. Nasprotno pa v okoliščinah, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, spletna objava dela na drugi spletni strani pomeni novo priobčitev, ki ni odvisna od prvotno dovoljene priobčitve. Zaradi te spletne objave bi tako delo na zadnjenavedeni spletni strani lahko ostalo dostopno neodvisno od predhodnega soglasja avtorja in ne glede na kakršno koli dejanje, s katerim bi imetnik pravic odločil, da svojega dela več ne priobči na spletni strani, na kateri je bilo to delo prvotno priobčeno z njegovim dovoljenjem.
- 45 Tretjič in nazadnje, v sodbi z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi (C-466/12, EU:C:2014:76, točki 27 in 28), je Sodišče za to, da je štelo, da priobčitev v zadevi, v kateri je bila izdana ta sodba, ni bila opravljena novi javnosti, poudarilo neobstoj posredovanja upravljavca spletne strani, na kateri je bila nameščena klikljiva povezava, ki je omogočala dostop do zadevnih del na strani, na kateri so bila ta prvotno priobčena, z dovoljenjem imetnika avtorske pravice.
- 46 V obravnavani zadevi je iz predložitvene odločbe razvidno, da je uporabnica dela iz postopka v glavni stvari to delo reproducirala na zasebnem strežniku, čemur je sledila spletna objava na drugi spletni strani, kot na tisti, na kateri je bila izvedena prvotna priobčitev. S tem je ta uporabnica igrala odločilno vlogo pri priobčitvi tega dela javnosti, ki je njen avtor ni upošteval, ko je dovolil prvotno priobčitev.
- 47 Ob upoštevanju zgornjih preudarkov je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba pojem „priobčitev javnosti“ v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29 razlagati tako, da zajema spletno objavo fotografije, ki je bila predhodno brez omejevalnih ukrepov za preprečitev njenega prenosa in z dovoljenjem imetnika avtorske pravice objavljena na neki spletni strani, na drugi spletni strani.

Stroški

- 48 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

Pojem „priobčitev javnosti“ v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi je treba razlagati tako, da zajema spletno objavo fotografije, ki je bila predhodno brez omejevalnih ukrepov za preprečitev njenega prenosa in z dovoljenjem imetnika avtorske pravice objavljena na neki spletni strani, na drugi spletni strani.

Podpisi